30 Kasım 2025 PAZAR Resmî Gazete Sayı : 33093

TEBLİĞ

Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığından:

DİĞER ÜRETİM FAALİYETLERİNDE MEVCUT EN İYİ TEKNİKLER TEBLİĞİ

BİRİNCİ BÖLÜM
Başlangıç Hükümleri

Amaç

MADDE 1- (1) Bu Tebliğin amacı; çevrenin ve insan sağlığının bütüncül olarak korunması için sıfır kirlilik hedefleri doğrultusunda entegre kirlilik önleme ve kontrol yaklaşımıyla hava, su, toprak, gürültü ve koku kirliliğine neden olan diğer üretim sektöründen kaynaklı sanayi emisyonlarını ve atık oluşumunu kaynağında önlemek ve azaltmak ile kaynakları verimli kullanmak için sanayide yeşil dönüşüme, döngüsel ekonomiye ve karbonsuzlaşmaya yönelik işletmelerin sanayide yeşil dönüşüm (SYD) belgelendirme sürecine esas Mevcut En İyi Teknikler (MET) ile Mevcut En İyi Teknikler ile ilişkili emisyon seviyelerini (MET-İES) düzenlemektir.

Kapsam

MADDE 2- (1) Bu Tebliğ, 14/1/2025 tarihli ve 32782 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Endüstriyel Emisyonların Yönetimi Yönetmeliğinin EK-1'inin 6.1 inci, 6.2 nci, 6.3 üncü, 6.4 üncü, 6.5 inci, 6.6 ncı, 6.7 nci, 6.10 uncu ve 6.11 inci maddelerindeki faaliyetleri kapsar.

Dayanak

MADDE 3- (1) Bu Tebliğ, 9/8/1983 tarihli ve 2872 sayılı Çevre Kanununun 3 üncü, 8 inci ve 11 inci maddeleri, 1 sayılı Cumhurbaşkanlığı Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin 103 üncü ve 104 üncü maddeleri ile 14/1/2025 tarihli ve 32782 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Endüstriyel Emisyonların Yönetimi Yönetmeliğine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 4- (1) Bu Tebliğde geçen;

a) Bakanlık: Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığını,

b) Emisyon: Maddelerin, titreşimin, ısı veya gürültünün işletme veya tesiste yer alan bir veya birden fazla kaynaktan havaya, suya ya da toprağa doğrudan veya dolaylı biçimde bırakılmasını,

c) Emisyon sınır değeri (ESD): Bir emisyonun belirli parametrelerle ifade edilen kütlesinin, belirli zaman dilimi içinde aşılmaması gereken konsantrasyonu ve/veya seviyesini,

ç) Mevcut En İyi Teknikler (MET): Çevrenin bir bütün olarak en yüksek düzeyde korunmasında teknolojik ve ekonomik sürdürülebilirliği uluslararası kabul görmüş olan ve SYD belgesinin gerekliliklerine temel oluşturan, en etkin, ileri, uygulanabilir, temiz üretim tekniklerini,

d) Mevcut tesis: Bu Tebliğin yürürlüğe girdiği tarihte faaliyette olan veya çevresel etki değerlendirmesi mevzuatına göre başvurusu bulunan tesisi,

e) MET ile ilişkili emisyon seviyesi (MET-İES): Sektörel MET dokümanlarında, belli bir zaman dilimi içerisinde, belirli referans koşulları altında ortalama bir değer olarak ifade edilen, MET veya MET kombinasyonu uygulanarak elde edilen, normal işletme koşullarında erişilen emisyon seviyesi aralığını,

f) Yeni tesis: Mevcut tesis tanımı dışında kalan tesisi,

g) Yönetmelik: 14/1/2025 tarihli ve 32782 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Endüstriyel Emisyonların Yönetimi Yönetmeliğini,

ifade eder.

(2) Bu Tebliğdeki diğer teknik terimlerin tanımları EK-1'de yer alır.

İKİNCİ BÖLÜM
Genel Esaslar

Genel MET, sektörel MET ve MET-İES'ler

MADDE 5- (1) Bu Tebliğin uygulanmasına yönelik genel hususlar EK-1'de yer alır.

(2) Bu Tebliğde yer alan genel MET ve sektörel MET birlikte uygulanır.

MET uyum durumu puanlaması ve çevresel performans skoru

MADDE 6- (1) Tesislerin MET'e uyum durumu Bakanlığın resmî internet sitesinde yayımlanan sektörel tebliğlerle uyumlu puanlama tablosu ile hesaplanarak SYD belge kategorisi belirlenir.

(2) Tesislerin çapraz medya etkisi gözetilerek, çevresel performans skorlarının algoritması Bakanlığın resmî internet sitesinde yayımlanır.

Genel MET

MADDE 7- (1) Genel MET aşağıdaki hususları içerir:

a) Genel çevresel performans.

b) Çevre yönetim sistemi.

c) Materyal yönetimi ile iyi bakım ve temizlik.

ç) İzleme.

d) Su ve atıksu yönetimi.

e) Enerji tüketimi ve verimliliği.

f) Kaynak verimliliği.

g) Kimyasal yönetimi, tüketimi ve ikamesi.

ğ) Atık yönetimi.

h) Gürültü emisyonları.

ı) Koku emisyonları.

i) Toz emisyonları.

j) Havaya emisyonlar.

k) Suya emisyonlar.

l) Toprağa ve yer altı suyuna emisyonlar.

m) Temel proses parametreleri ile suya ve havaya emisyonların izlenmesi.

n) Tesisin kapatılması.

Kağıt hamuru, kağıt ve karton üretimi için sektörel MET

MADDE 8- (1) Kağıt hamuru, kağıt ve karton üretiminden kaynaklanan emisyonların azaltılması, kaynakların verimli kullanılması, döngüsel ekonomi ilkeleri çerçevesinde atık oluşumunun önlenmesi ve azaltılması için EK-2'deki MET asgari olarak aşağıdaki hususları içerir:

a) Atık su ve suya emisyonlar.

b) Havaya emisyonlar.

c) Atık oluşumu.

ç) Enerji tüketimi ve verimliliği.

d) Materyal yönetimi.

Ahşap levha üretimi için sektörel MET

MADDE 9- (1) Ahşap levha üretiminden kaynaklanan emisyonların azaltılması, kaynakların verimli kullanılması, döngüsel ekonomi ilkeleri çerçevesinde atık oluşumunun önlenmesi ve azaltılması için EK-3'teki MET asgari olarak aşağıdaki hususları içerir:

a) Havaya emisyonlar.

b) Suya emisyonlar.

Tekstil sektörü için MET

MADDE 10- (1) Tekstil üretiminden kaynaklanan emisyonların azaltılması, kaynakların verimli kullanılması, döngüsel ekonomi ilkeleri çerçevesinde atık oluşumunun önlenmesi ve azaltılması için EK-4'teki MET asgari olarak aşağıdaki hususları içerir:

a) Ham yün liflerinin pişirme ile ön işlemi için MET sonuçları.

b) Lif eğirme (yapay lif haricindekiler) ve kumaş üretimi için MET sonuçları.

c) Ham yün lifleri haricindeki tekstil materyallerinin ön işlemi için MET sonuçları.

ç) Boyama için MET sonuçları.

d) Baskı için MET sonuçları.

e) Bitirme için MET sonuçları.

f) Laminasyon için Met sonuçları.

Deri ve post işleme sektörü için MET

MADDE 11- (1) Deri ve post işlemeden kaynaklanan emisyonların azaltılması, kaynakların verimli kullanılması, döngüsel ekonomi ilkeleri çerçevesinde atık oluşumunun önlenmesi ve azaltılması için EK-5'teki MET asgari olarak aşağıdaki hususları içerir:

a) Su tüketiminin minimizasyonu.

b) Atık sudaki emisyonların azaltımı.

c) Suya emisyonlar.

ç) Hava emisyonları.

d) Atık yönetimi.

e) Enerji.

Mezbahalar, hayvansal yan ürünler ve/veya yenilebilir ortak ürünler sektörleri için MET

MADDE 12- (1) Mezbahalar, hayvansal yan ürünler ve/veya yenilebilir ortak ürünler sektörlerinden kaynaklanan emisyonların azaltılması, kaynakların verimli kullanılması, döngüsel ekonomi ilkeleri çerçevesinde atık

oluşumunun önlenmesi ve azaltılması için EK-6'daki MET asgari olarak aşağıdaki hususları içerir:

a) Soğutucu madde kullanımı.

b) Mezbahalara ilişkin MET sonuçları.

c) Hayvansal yan ürün ve/veya yenebilir ortak ürün işleyen tesislere ilişkin MET sonuçları.

Gıda, içecek ve süt ürünleri sektörleri için MET

MADDE 13- (1) Gıda, içecek ve süt ürünleri sektörlerinden kaynaklanan emisyonların azaltılması, kaynakların verimli kullanılması, döngüsel ekonomi ilkeleri çerçevesinde atık oluşumunun önlenmesi ve azaltılması için EK-7'deki MET asgari olarak aşağıdaki hususları içerir:

a) Hayvan yemine ilişkin MET sonuçları.

b) Mayalamaya ilişkin MET sonuçları.

c) Süt ürünlerine ilişkin MET sonuçları.

ç) Etanol üretimine ilişkin MET sonuçları.

d) Balık ve kabuklu deniz ürünlerinin işlenmesine ilişkin MET sonuçları.

e) Meyve ve sebze sektörüne ilişkin MET sonuçları.

f) Tahıl öğütmeye ilişkin MET sonuçları.

g) Etin işlenmesine ilişkin MET sonuçları.

ğ) Yağlı tohum işlenmesine ve bitkisel yağ rafinasyonuna ilişkin MET sonuçları.

h) İşlenmiş meyve ve sebzelerden üretilen alkolsüz içeceklere ve bitki özlerine/meyve sularına ilişkin MET sonuçları.

ı) Nişasta üretimine ilişkin MET sonuçları.

i) Şeker üretimine ilişkin MET sonuçları.

Entansif kümes hayvanı ve domuz besiciliği için MET

MADDE 14- (1) Entansif kümes hayvanı ve domuz besiciliğinden kaynaklanan emisyonların azaltılması, kaynakların verimli kullanılması, döngüsel ekonomi ilkeleri çerçevesinde atıkların oluşumunun önlenmesi ve azaltılması için EK-8'deki MET asgari olarak aşağıdaki hususları içerir:

a) Beslenme yönetimi.

b) Katı hayvansal gübrenin depolanmasından kaynaklanan emisyonlar.

c) Bulamacın depolanmasından kaynaklanan emisyonlar.

ç) Hayvansal gübrenin araziye dağıtımı.

d) Domuz barınaklarından kaynaklanan amonyak emisyonları.

e) Entansif kümes hayvanı besiciliğine ilişkin MET sonuçları.

Ahşap ve ahşap ürünlerinin kimyasallarla korunması dahil, organik solvent kullanılan yüzey işleme sektörü için MET

MADDE 15- (1) Ahşap ve ahşap ürünlerinin kimyasallarla korunması dahil, organik solvent kullanılan yüzey işleme sektöründen kaynaklanan emisyonların azaltılması, kaynakların verimli kullanılması, döngüsel ekonomi ilkeleri çerçevesinde atık oluşumunun önlenmesi ve azaltılması için EK-9'daki MET asgari olarak aşağıdaki hususları içerir:

a) Kaplama uygulaması.

b) Kurutma/Kürleme.

c) Temizleme.

ç) Araçların kaplanmasına ilişkin MET sonuçları.

d) Diğer metal ve plastik yüzeylerin kaplanmasına ilişkin MET sonuçları.

e) Gemilerin ve yatların kaplanmasına ilişkin MET sonuçları.

f) Hava taşıtlarının kaplanmasına ilişkin MET sonuçları.

g) Bobin kaplanmasına ilişkin MET sonuçları.

ğ) Yapıştırıcı bant üretimine ilişkin MET sonuçları.

h) Tekstil ürünlerinin, folyonun ve kağıdın kaplanmasına ilişkin MET sonuçları.

ı) Sargı telinin kaplanmasına ilişkin MET sonuçları.

i) Metal ambalajların kaplanmasına ve baskısına ilişkin MET sonuçları.

j) Kurutmalı web ofset baskıya ilişkin MET sonuçları.

k) Fleksografi ve yayın dışı rotogravür baskıya ilişkin MET sonuçları.

l) Yayın rotogravür baskıya ilişkin MET sonuçları.

m) Ahşap yüzeylerin kaplanmasına ilişkin MET sonuçları.

n) Ahşap ve ahşap ürünlerinin kimyasallarla korunmasına ilişkin MET sonuçları.

Kimya endüstrisinde atık su/atık gaz arıtma/yönetim sistemleri için MET

MADDE 16- (1) Kimya endüstrisinde atık su/atık gaz arıtma/yönetim sistemlerinden kaynaklanan emisyonların azaltılması, kaynakların verimli kullanılması, döngüsel ekonomi ilkeleri çerçevesinde atık oluşumunun önlenmesi ve azaltılması için EK-10'daki MET asgari olarak aşağıdaki hususları içerir:

a) Suya emisyonlar.

b) Atık.

c) Havaya emisyonlar.

Organik solvent kullanılan faaliyetlere ilişkin emisyon sınır değerleri

MADDE 17- (1) Yönetmeliğin EK-2'sinde yer alan organik solvent kullanılan faaliyetlere ilişkin sınır değerler EK-11'de yer almakta olup, Yönetmeliğin EK-1'i kapsamında yer alan faaliyetlerde EK-11'in ilgili kısmındaki hükümlere uyulur. Eşik değeri Yönetmeliğin EK-1'i kapsamı altında kalan faaliyetler için Bakanlık elektronik sistemine kayıt olunur.

İlişkili diğer dokümanlar

MADDE 18- (1) Bu Tebliğ kapsamına giren tesislerin sanayide yeşil dönüşüm belgelendirme sürecinde ilave değerlendirme gerekmesi halinde aşağıdaki rehber dokümanlardan da yararlanılabilir:

a) Endüstriyel soğutma sistemleri rehber dokümanı.

b) Ekonomi ve çapraz medya etkileri rehber dokümanı.

c) Depolamadan kaynaklı emisyonlar rehber dokümanı.

ç) Enerji verimliliği rehber dokümanı.

d) Büyük yakma tesisleri rehber dokümanı.

e) İzlemenin genel ilkeleri rehber dokümanı.

f) EEYD tesislerinden havaya ve suya emisyonların izlenmesi rehber dokümanı.

g) Atık yakma rehber dokümanı.

ğ) Atık işleme rehber dokümanı.

h) Büyük hacimli organik kimyasal endüstrisi rehber dokümanı.

ı) Ahşap ve ahşap ürünlerinin kimyasallarla korunması dahil, organik solvent kullanılan yüzey işlemleri rehber dokümanı.

i) Gıda, içecek ve süt ürünleri sektörleri rehber dokümanı.

j) Kimya sektöründe ortak atık su/atık gaz arıtma/yönetim sistemleri rehber dokümanı.

k) Deri ve post işleme sektörü rehber dokümanı.

l) Mezbahalar ve hayvansal yan ürünler sektörleri rehber dokümanı.

m) Çimento, kireç ve magnezyum oksit üretimi rehber dokümanı.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM
Çeşitli ve Son Hükümler

Avrupa Birliği mevzuatına uyum

MADDE 19- (1) Bu Tebliğ, Endüstriyel ve Hayvancılık Emisyonlarına İlişkin 15/7/2024 tarihli ve 2024/1785 sayılı Avrupa Parlamentosu ve Konsey Direktifi ile değiştirilen Endüstriyel Emisyonlara İlişkin 24/11/2010 tarihli ve 2010/75/AB sayılı Avrupa Parlamentosu ve Konsey Direktifi dikkate alınarak Avrupa Komisyonu Ortak Araştırmalar Merkezi (JRC) tarafından yayımlanan Mevcut En İyi Teknikler Referans Dokümanları ve Sonuç Dokümanlarına uyum çerçevesinde hazırlanmıştır.

Yürürlükten kaldırılan tebliğ

MADDE 20- (1) 14/12/2011 tarihli ve 28142 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Tekstil Sektöründe Entegre Kirlilik Önleme ve Kontrol Tebliği yürürlükten kaldırılmıştır.

Yürürlük

MADDE 21- (1) Bu Tebliğ 1/12/2025 tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 22- (1) Bu Tebliğ hükümlerini Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı yürütür.

Ekleri için tıklayınız.